

SZEGEDI HIRADÓ.

94-ik szám.

Csütörtökön, öszutó (november) 22-én 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda: Szentháromság-utca, Geiszlóczy ház, 872. szám, bővő a kéziratos bérmentve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden házhozhordással: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évnegyedre 2 frt. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitor egyezri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr, többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilvántartás a háromhasábos petitor igaztási díja 20 ujkr.

Az előfizetői pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Alföldi viszonyok.

Magyar vagy osztrák törvény szerint járnak-e el bíránk az országgyűlésig?

Azon jogállapot, melyet az újabb császári ki-bocsátvány magyar hazánkban kálitása helyez, minő előnyökkel és vívmányokkal fogja a magyar köz- és magán életet gazdagítani, a jövő títka; s nines célozról jelszó sejtéssel szót emelni. — Hallgatok arról is, a magyar emter valódi alkotmány reményeit mennyiben és mikor fogja be-tölteni és betölthetni; mellőzöm jelzését az általam is észlelt közhangulatnak, melyvel ezen intézkedés általában találkozott; nem használok képbeszé-det, vajjon észszerűbb-e a hattal-életű ebédre szá-moló éhes gyomornak két tál, illetőleg kétféle étel-lel is beérni, ha több föl nem adatik, vagy inkább a két tál ételt el sem fogadni?... Kitérőt föladat-on kívül esik fejezetni, az engedélyezett (oktrojált) alkotmány fönállása és a nemzet által leendő fönartatására bir-e sarkalatos biztosítékok-kal vagy nem, és vajjon a föltalálható biztosítékok anyagiak vagy erkölcsiek-e, avagy vegyesek; és hogy anyagi vagy erkölcsi biztosítékok nélkül vért-ezve van-e az országalkotmány esetleges megren-dülés vagy épen megsemmisülés ellen? Végre az erkölcsi biztosíték utólag következtetve (a posteri-ori) tapasztalatilag minden esetben és körülmények közt az alkotmányos biztosítékok zárkövével tekint-hető-e? Lesz bő alkalom — egy tartom — mind-ezekről és egyéb ezen tárgynál fölmerülhető kérdé-sekről az idősziaki saját útján eleget írunk és ol-vasunk, s jeles tehetségű államférfiak és hir-lapíróink közvetlen föladatához tartozik a főnebbi kérdések körülményes, alapos, tisztes megvitatása, elemzése és kielégítő megoldása.

En ezáltal alkalmat veszek magamnak arról tenni kérdést, hogy ha majd az ideiglenes megyei bizottmányok és tisztikarok a cselekvés terét elfog-lalják, a bűnvádi és polgári, ugy a közigazgatási igazságszolgáltatás a most még kötelező osztrák törvények szerint fog-e eszközölni addig, míg e fontos kérdésben az egybebillendő országgyűlés jogérvénnyel véglegesen határozand?

A kérdés érthetően van fölvetve; lássuk te-hát, találhatunk-e ösvényt, mely mindenkit ezen kérdés alapos megoldásához vezethet?

Az ut egyenes, eszerént eltevesztani nem le-het. E tekintetben ugyanis az újabb intézkedések a törvénykezési szervezetre vonatkozó részében ezen sorok állanak: „A bírtok biztonságja és a magánviszonyok állandósága érdeké-ben a polgári és fenytő törvénynek minden rendelete és intézménye teljes hatályban maradnak mindaddig, míg azok iránt törvényhozási úton a netalán változtatások megállapíttatni nem fognak.”

Ez elég érthető és világos megjelölés; nem le-het tehát kálitásunk, hogy az ideiglenes megyei bizottmányok és bíróságok országgyűlési intézke-désig a fönálló osztrák jogalaptól eltérhessenek;

miért is a kálitásban helyezett alkotmányos élet védő horgonyába fogozva, alkalmat veszek ma-gamnak kockáztatni a kérdést: célhoz vezető és a forrongó kedélyek megnyerésére biztos emeltyüként fog-e szolgálai ezen intézkedés, ha a kinevezett magyar főispánoktól alakítandó megyei választmá-nyok és tisztikarok ideig örág bár, de mégis az osztrák törvények szerint lesznek eljárni kötelesek?

Egyéni fölfogásom tolmácsa vagyok, hanem — merem hinni — sokan fogják hazámiai közül osztani igénytelen nézetemet, miszerént ha már a bekövetkezendő hongyülés jogérvényes intézké-désig ideiglenes megyei állapotnak kell lenni, ez, mennyiben a cselekvési tőről leszorulandó megyei hatóságok, törvényszékek és szolgabíróságok alaki és sok esetben anyagi rendeltetésétől is különböző elem leend, inkább nálána népszerűséget, ha ese-lekvésekre más ideiglenes törvények határozatai szerint szabályoztatnak, mintha az osztrák törvé-nyek fönartatásához és alkalmazásához köve leend. Mert az alkotmányos életnek, habár ideiglenes képviselete is, ellentétbe jó saját elveivel és meggyő-ződésével akkor, ha az osztrák törvények, nyil-parancsok és rendelések osztrák hatalom alapján melyek körülülán hatalom intézkedései lévén, anél-kül, hogy ezek célszerűsége iránt az ország nép-ségeinek vagy értelmiségének közérzlete megér-dezettet volna, bizonynyal az alkotmányos érzelmi magyar ember rokonszenvével nem találkozunk.

A magyarországi ember által minden róla, nélkülbe hozott törvény már ezen jogérzeteibe üt-köző alakhiány miatt gyanus szemmel nézetik és bizalmát, tisztelőt, szeretetét soha sem fogja meg-nyerni. És ha ez általános szabály gyanánt áll, mit szóljak az osztrák törvényekről, melyek a ma-gyar nemzet életeleme s hagyományos jogi emlé-keivel nem csak azért ellenkeznek, mert nem al-kotmányosak, szabotadusi, elméleti s gyakorlati-atlan hevenyészetek (kompilációk), hanem mert határozatlanságuk, sokszor érthetlenségük és alkalmatlanságuk által gyűlöletessékké lőnek, és némi tekintetben a nemzet levaglás jellemét is sértik. Így p. o. az örököségi kérdésnél e tekintetben az osztrák polgári törvény XIII. fejezetének megte-kintése állitások valóságának fölismérsékre vezet-heti a kételkedőt. Megbotránkozás nélkül soha sem tudtam 211. pontját elolvasni; mert a magyar törvények, nevezetesen a hik. I. r. 113. címe és a 339. döntvénynél fogva az anyát is illető természet-es és törvényes gyámság tisztes eszméje ezen osztrák törvény által letapodva van, gyámságot az anya csak gyámtárs mellett viselhetvén stb.

Különbözben nines szándékunk ezutal az osztrák törvények hátrányairól és hiányairól tisztes érte-keztést írni; mivel teljesen meg vagyok győződve, hogy Magyarországon vagy épen senki, vagy legalább igen kevés ember van, ki az osztrák törvények fönmaradását ohajtáná. E tekintetben te-hát az egybebillendő hongyülés bizonyosan alapos és alkotmányos szellemű változtatásokat fog tenni, és — remélni merem — az osztrák törvények kö-telmező erőn kívül fognak helyezni. De épen mert rendületlenül ezt hiszem, nem titkolhatom el azon benső ohajtásomat, vajha a magyar szellemű me-gyei ideiglenes bizottmányok és bíróságok a be-következendő országgyűlés jogérvényes intézké-désig is, az osztrák közigazgatási, büntető és ma-

gánjogi törvények, rendöltek, nyilparancsok fön-artatásához köve ne lennének, hanem az osztrák jogállapot teljesen megszüntetettnek, és ezen ideig-lenés kormányzási idősakra a volt magyar törvé-nyek visszaállíttatának. Ezen intézkedés — ugy vélem — a visszaállandó és megszűlődülődülő bi-ralomnak erős zálogat fogná képezni.

Nehogy a perekedések folyama az ódon ki-fogós eljárással és az évnegyedes törvénykezé-sekkel fönakadást szenvedjen, e tekintetben ideig-lenesen a gyorsabb igazság kiszolgáltatásnak meg-felelő perekedési szabályzat volna kidolgozandó és alkalmazása beendő. Az ugynevezett táblai pörökre néve pedig ideiglenesen talán az 1848 előtti perekedési állapot (status quo) visszaállítható lenne. Ellenben a szóbeli pörök az 1837. c. XX. és 1840. XI., a vásári bíróságok az 1837. c. XVIII., a mezei rendőri ügyek az 1840. IX. t. c. s a vi-lágos örökösök az 1837. c. XIV. t. c., a váltóügyek az 1840. XV. t. c., a rövidleges visszahelyezések az 1802. c. 22; 1807. 13. t. c. értelmében lennének el-láthatók, de mindezen pöröknel az 1840. XV. t. c. II. r. 6–14. fejezeteiben megirt eljárásí mó-dok megtartásával kellene a gyors menetét biztosítani.

Ezek rövid, ugyszóval odavetett nézeteim az ideiglenes törvénykezési szervezetre nézve; a szellem, mely lényegüket átleni, nem általános ter-mészeti, hanem mindenesetre magyar és alkotmá-nyos, mi ennél fogva arra törekszik, hogy a fölsé-ges hazának magyar kormányra előtt saját útján színe hozza az eszmét, melynek nem ugyan kitű-nőssége, de a mostani körülmények közt figyelemre méltó volta mindenesetre méltánlányt érdemelhet.

Minő alakban nyerhetnének a főnebbi ohaj-tások alkalmazást, s az ideiglenesen bálalyba lép-tetendő volt magyar törvények fognának-e vissza-hatá erővel birni az osztrák törvények, hatóságok és bíróságok által előtűtött cselekvényekre vagy nem, ezen kérdések fölött vélekedést kifejezni nem akarok; mindezek elhatározása az egybegyűlendő országgyűlésig a király magyar kormányra hatá-s-köréhez tartozván. Jegyzékbe teszem mégis, hogy az osztrák közigazgatási, büntető és magánjogi törvények kötelező sulya alatt s a polgári és büntető perrendtartási felszégesség mellett az ideiglenes megyei bizottmányok és bíróságok csak nyelven lesznek magyarok, minden zománca nélkül az alkotmányos életnek, és ezen viszás állapot nem ke-keveséb a nemzet jogérzelmét fogja sújtani, mint azon hazafiak nemesebb öntudatát, kik a létrej-vendő ideiglenes kormányzás alatt haza és király iránti hűségük bizonságát a személyekre esendő főispán kinevezést elodagadják.

Végeredmény lesz, hogy vagy a kinevezendő tisztviselők mellőzni fogják haligatag az osztrák törvényeket, és eljárásukat a józan és alkotmányos tapasztalás észlelyességével fogják mérsekelni, hogy népszerűségüket föl ne aldozzák, vagy járv a osztrák törvények veszélyes utain, népszerűségüket a jövőre teljesen tönkre teszik.

Aki ismeri az osztrák törvényeket, igazat fog adni nekem. Mások többit.

Kadocsa.”)

*) Köszönjük e fontos kérdés szakavatott megvitatásá-t s többit minél előbb várjuk. Szerk.

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Újabb fejlemények.

— Az országos kertészeti társulat f. hó 10-én tartá ezévi közgyűlést, melyben megállapított, hogy az újabb hivatásának indult közhasznú társulat hiányának orvoslása végett jövő télelő hó 15-én markális közgyűlés fog tartatni, melyre, tekintve az ügy jelentőségét, bizton reméljük, hogy a részvényes tagok minél nagyobb számmal fognak megjelenni.

— Egyestüljünk című cikkében a „Győri Közlöny” következő indítványát olvassuk: Alakítsunk egy győri általános iparegyletet, melybe az iparágak szerinti társulatok, vagy a netán még tégződő céhek beolvadván, összesítve működjünk általános érdeinkért; a külön iparágak szerinti érdekek képviselve továbbra is a beolvadt ipartársulatokból választandó szakbizottságokat illetvén. Ily általános iparegyletben az értelem és anyagi erők összehívhatók, mi az egyeseknek kivétel nélkül volt, könnyen eszközözhető lenne.

— A hamburg-amerikai máhahajózási részvénytársulat az amerikai Egyesült Államokba leveleket is szállít, Hamburgból oda üdöfűlést garasért, a német-amerikai postaegylet államából pedig betétfél ezüst garasért.

Tárogató.

Reményi Ede kedves hazánkia, hegedűjelemer utazván, a régiek kedves emlékeit okéart hazafias készséggel engedett a szíves föl-szólításnak, s Beale Vilmos elvárlában nitársának s színészeinknek közreműködésével holnap egy hangversenyt adand, a föl-szólítás szerént a jövedelmek felet helybeli színészi ügyünk segélyezésére szentelvén. Egyebet ugyszisz-szik föl-szólásge mondandók; a többitől a színpad bővebben értesítendi a közönséget.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy szombat lesz szorgalmas és kedvelt színésztünk Dósa jutalmojátéka, Dumas S. drámája, „A lelkesre-t.” Tesszük ezt azért, hogy azt is megmondhas-suk, miszerént az érdemet méltányolni tudó közönségünkől elvárjuk, hogy anig egyféléül — nem mindennapi élvezetért — áldoz a társulatnak is, másféléül e rendkívüli pénztéki előadás ne legyen ok a szombati részvérsédségre; mert ha ez a jutalmoz-tatás roszasága történeté, mi eláratott színtől váz-kép élvez. Fölemlítjük egyuttal, hogy jövő va-sárnap kerül színe it először Tóth Kálmán leg-újabb drámája, „A harmadik magyar király”, mi újabb bizonyosága Molnár valódi ügyszeretetének, ki ezzel is igazolja a fölöle elterjedt jó vélemé-nyét, mitűn az erkölcsi nyeresémet mindig elébe teszi az anyagiának.

Keményi Nándor, kedves éleöz szót-lónk, mint halljuk, egy föl-vonásos vigjáté-ko-t írt, melyet keresztapai ajándokul kedvelt szí-nézségünk, Szépen jutalmojátékára szándékozik előadni. A darab már föl is küldetett bírálat alá, — csak aztán ott ne maradjon a java.

Miként előre jelentve volt, a múlt vasár-nap tartott meg a szegedi legényegylet gyűlése a városházi községteremben; a gyűlés célja az ügyállás tájékozása volt. A kiosztott 26 ívből ed-dig csak 5 ívöt bemutatva, ez 5 íven a fölvev-együtt 209 ft 89 kr van alájegyezve a következő t. c. ajánlatokk által: gnos Kremlinger Antal prepost ur 20 ft, t. Nagy Alajos ur 10 ft, Bárány Ignác 12 ft, Kelemen István 12 ft, Mahler Mór 4 ft és két kötet könyv, Öhring András 2 ft, Varga József 3 ft, Bakay Nán-dor 3 ft, „Zombori Mihály 5 ft, Berta Mihály 3 ft, Szabó Gergely 5 ft, „Daniss János 5 ft, Mihály János 4 ft, t. Tóth János ur 6 ft, „Kovács István 8 ft, Reizner András 4 ft, Katatics Antal 1 ft, Kunnert András 2 ft, Barabás Mihály 1 ft, Fáy Imre 50 kr, t. Baranyay Zsigmond kegyesrendi tanár ur 5 ft, t. Srők Ferenc gimnáziumi igazgató ur 5 ft, t. Berzay Elek 2 ft, t. Csérkúti Cseh József 5 ft, t. Horváth Ferenc 5 ft, t. Trittmeyer László 5 ft, t. Kustár Ignác 1 ft, t. Való József 5 ft, t. Csaplár Benedek 5 ft, t. Krieskay József 3 ft, Hoffer Károly 5 ft, Horváth Ferenc 5 ft, Lipovszky Jó-zsef 4 ft, Sajtós Ferenc 1 ft, Szeller Lőrinc 1 ft, a szegedi köteles-céh 15 ft, a köteles le-gényiség 5 ft, Bakay János 1 ft, Ágácy Györgyéné 1 ft, Rutay József 50 kr, Dobos János 50 kr, Várdy Ferenc 50 kr, Várdy József 50 kr, Klónkay István 50 kr, Tei-mel Menyhért 50 kr, Krammer Mihály 2 ft, Orgonista János 1 ft, Rauch Ferenc 1 ft, László Mihály 1 ft, Masa Bertalan 50 kr, László Pál 1 ft, Mozzag Károly 1 ft, Hor-váth Péter 1 ft, Leitner Adoli 1 ft 50 kr, Holtzer József 25 kr, Friedmann Jakab 1 ft, „Reiner Ferenc 3 ft, „Dörflinger József 1 ft,

*Major Vencel 50 kr, Kain József 2 ft, *Feil-schitter András 40 kr, „Ludvig András 34 kr, „Rajman Lázár 20 kr, „Horváth János 20 kr, „Kővecs János 2 ft. Az itt elősorolt alapítók képezik a társulat védőkségi tagjait, közlők fog az igazgató-választmány kinevezetn, az évi nagy-gyűlésben mindannyiar szavazattal bírnak, azontúl az egylet terneiben íszielt helyely a segédek összejöveteleiben résztvehetnek. Amint a névsorból kitűnik, minden rendűk iparkodnak az alapításban résztvevni, s így reméljük, hogy a kint lévő leve bejöttével tetemes növekvést fog nyerni az eddig alakjegyzett összeg. Meg hátra vannak jobbmódú polgáraink, a kereskelelmi testület, gyárosaink, kereskedőink, még ilyen sokan vannak hátra, kik járulni fognak ez ügyhez. Azért bizalommal fordul-nak a tisztelve szeretett ügybarátokhoz, hogy a jövő vasárnapozz egyhétre tartandó újabb gyűlésre legyenek szívesek megjelenni. Tudjuk mi, hogy Szegednek szátalan polgára van, ki nem csak az egyéni, de a közboldogságot is tettel ipar-kodik előmozdítani, tudván, hogy a közjólétből származik az egyéni jólét is. A többi már fön-áll hazai legényegyleteket nem csak magánosok, de a testületek is támogatják, mindánuk sem fog ez elmaradni. Mindenesre kárára van az ily ügy-nek, ha épen azok nem partólják, kiknek érdekek vagy tehetségek parancsolja és javálja. Ha tekint-jük a helybeli kegyesrendi tanári kart, itt oly tö-meges pártolást látnuk, hogy az ember önkényte-lenül kalapot emel azon buzgalom előtt, melynek a legistább, üzenet voltát a vak is belátja. Szeretve tisztelt polgárai és hölgyei e nagy magyar városnak, Önökbe helyezi az ifjú egylet reményét, és bizton hisszük, hogy nem fog csalódni. Még néhány ív fog kiosztatni a kegyes ajánlattevők ké-nyelmére.*

— Gyuláról írják a „Magyar Sajtó”nak, hogy az ottani megyefőnök távozását „szíveskadak” várják. — Azt hisszük, máshonnan is irhatnának ilyen szíveskadók nyilatkozatot.

A fővárosi lapok egymásután hozzák a különféle megyékben a megyei rendszert előkészítő tanácskozásnyomatokat. Mi a megyékben is nehezen várja már a dolgok megindulását, ami onnan is ki-tűnik, hogy — mint halljuk — valamelyik éjel a megyetörvényszéki épület faláról a kétfélszást rü-pülésre akarták kényszeríteni.

A „Pesti Napló” közkezdveltségű vezéréik-irója kormánylapot kér, mely az új kormány működési irányát tisztába hozza előttünk. — Ugyhiszük, az egész ország értelmisége osztja e meg-jedén tett föl-szólást; mert a bizalom máris sokakban roskadozni kezd.

Sokat jelentő ténynek tartjuk megjegyez-ni, hogy a „Pesti Napló” és a „Nördi” című hírlap melegen ajánlja a szerb vajdaságnak, Hor-vátországnak és Erdélynek, hogy ügykezzenek minél szorosabban esztalokozni Magyarországhoz.

F. hó 19-én volt fűdözött Vörösmar-tynek év-tűdös halála napja; az alkalomra a „V. Újság”hoz külön melléklet van esztalva, mely a szótár-teredetiiben, azokivüli francia, német, szerb és tót nyelven hozza, mintegy emléklit azon őszhangzó érzelmeink, mely a haza népeit — kül-lönösen e dal hangzáinál — egyesíti és lelkesíti. Milyen szép lett volna, ha kényelmes városi tár-saságunk egy kevés figyelemre méltatván szerény föl-szólásunkat, e napra már a „Vörösmarty-utca” legalább meglelt volna. Ugyáltszik utes vasár-nak előjárósága vagy nagyon homályos, vagy na-gyon tisztán látja a jövőt, azért nem is akar — érdemeket szerezni.

Bogovics Imrét, a jeles horvát költőt, Zágrábban névnapja előestéjén fiákyás zenével tisz-telték, mely alkalommal egymás mellett lo-bagott a magyar és horvát nemzeti zászló, s vá-remint a népszerű költő, ugy a tisztelgők is fél-re mint magyarzshatolag tintették föl a magyarok iránti rokonszenvet.

Múlt vasárnap tartott meg a pesti egye-temi előadásokat megelőző szentélek segélyli hí-vása az egyetemi egyházban. Az ünnepevény az értelmiség minden osztálya nagy számmal föl-kép-riselve. Az egyetemi tanács nem azelőtti hivata-los, hanem magán magyar diszáltyben, a nagy számú egyetemi polgárok egy része pedig karosan jelent meg. Általános volt a meglepetés, midőn a szertartás kezdése után — esztalokommal először — az egyetemi dalárda ajkáról magyar hangon áradt szét a mise-cél. Az összes ének-részeket a dicső dal zengetes hangjai zárták be, melyet az egész egyház megindulástól könyes szemekkel énekel. „Isten, áldd meg a magyart!”

Fiume város községtanácsa a többi közt azt is elhatározta, hogy a város báró Vaynak, mint Magyarországhoz korlatnokának föl-üdvöztet nyujtsa be s Fiumét magas kezeibe ajánlja. E jelek oda-mutatnak, hogy Fiume — mint 1848 előtt volt — ismét közvetlenül Magyarországhoz ohajt bekebelez-tetni.

Mindenfelől hallani híreket a német ren-dszer hivatalnokainak állatomos, izgató működéseiről. A „Pesti Hírnök”ben olvassuk, hogy egy bi-

zonnyos helyen a falu elöljáróságát az „ugyan hogy is leszünk mi?” kérdésre így módon világosítá föl egy hivatalos kiküldetésben működő egység: „Hát ugy leszünk atyákat, hogy az ur mindig ur marad, a paraszt meg mindig paraszt; mert az urak mindig a maguk hasznát keresik, a szegény-nyel misem gondolnak, — mert ok csak addig urak, míg kegyelmek ilyen parasztságot maradnak, — majd kiesínálnak ok mindent a maguk hasz-nára.” — Ez aztán igazí kirgyszédség.

— Biztos hírek szerint gróf Károlyi Ist-ván a Pest megyei főispánisági helytartóságot el-foglatta.

A „Győri Közlöny” nyilvános megrovást közöl az államposta ellen. Fölemlíti, hogy köze-lebb a havazás napokig késleltette a postai közle-kedést, minek oka az, hogy a posta-állam a szál-lításra nézve a francia vasutársasággal léven szer-ződve, a bécs-szönyi vonat megakadása miatt a közlekedés megszokást — de van egy postafő-részt, mely akadályok esetében a gyorsposták (stafeták) általi szállítást parancsolja meg. S mi-vel e hasznos törvény a hatalmas szerződő feleket nem kötelezte, látjuk, hogy egymás érdekeit simo-gatva, a közönségre misem törődnek. Deigó, sokat gúnyolt egykori postáinkat hasonló vád soha sem terhelte, s azon jó oldalki is megvolt, hogy a magyar nyelvet tudó hivatalnokai nem járatták meg a föl-üdvényekkel a birodalom egész területét, mintmost gyakran történnék. — De nektünk is van mit sűpörnünk a magunk kapuja előtt; mert hát ne-kiünk is van ám postánk, amely a közönség ké-nyelmét annyira szem előtt dorozza, hogy száz közül egy eset alig van, amikor valtanak, akkor is vagy több ott marad felénél a bankónak, vagy postabélyegért erőszakolnak az emberre. Pedig mel-tán megvárhatnánk az államtól, hogy legalább azon hivatalnál lássa el kellőge, melynek a közön-ség legutóbbi áldása. Hagyján, ha még csak ez volna; de a postaközlekedés urak emellett néha olyan pokróc-goromba szélesyeben találhatók, amikor örtűjön az ember, haesek őt magát szidják össze és nem minden ivadékt egyszerre; bámulva ta-pasztalja az ember, hogy e rendszer legnyomorul-tabb szolgálja mily kifejtelt hajlammal tá a zar-nokoskodásra. Nem szolánuk ily kemény hangon, ha már olyasmit nem hallottunk volna, hogy egy esztelnek a gazdáját egy ezen urak közül a legszentelenebb módon nyelvelte össze csak azért, mert az őt egy kényelmes orájában valami föl-üdvényval hiborgattatni mer-te. Csak az vizgalsat, hogy Kakas Márton indulója nem pusztá köl-te-mény.

— A bukuresti „Romanul” napóli híry gyant-ént ezen tudósítást hozza: „Kossuth, Klapka, Paluzsky magyar ideiglenes kormányza egyesít-tek, s programjuk alálói — nagyobrszt ma-gyarok és németek — kötelezik magukat, hogy a nevezett kormány elismerik s minden esztőségre rendelkezése alá adják magukat.

Szathmármegyében a nagy-károlyi szolgabírói hivatal főnöke valami rosz fát tett a tűzre, minek következtében alakla több é-jel egymásután beveretett. Nevezett főnök ur ez-után nem elégedett meg ázzal, hogy magát és la-kasát bérelt emberekkel öztelte, kik minden az utcan menő békes polgári föl-tartóztattak, s nem azzal, hogy éjenként körülő esztősérségi csapato-kat járattak, mik alakbait megörézték, hanem azon-fölül lealadott tekintélye megmentése végett katonai erőtt föl-amodott, s elárazta a várost, még pedig oly orsomállapotú önkényével, hogy egy-egy ház-hoz 4—8 közmébert s ugyanannyi lovat rendelt küldeni — mint a szállásrendező biztos mon-dá — büntetésből. A 20 ki oklevél s e rémuralom valóban össze nem egyeztetethető, s az ily keddy-izgató állapotok megszűnése esakis az ohajta várt alkotmányos megyei rendszer mindeleiből dtebe-léptéséket várható, mely a még fönálló politikai hatóságokat megszűntetendi.

— Mint a „Pester Lloyd” értesül, a m. udv. kancellária ügyei hat osztályban intéztetnek el, melynek mindegyikét egy udvari tanácsos vezeti. Előadó udvari tanácsosok e hat külön szakra: Zsedényi, Korizmisz püspök, Rohoczy, Privitzer, Beke és Balog.

— A „Triester Zig” mint hírt közli, hogy a Nassauban időző István főhercegre alkudozások folyának a magyarországi nádori méltóság átve-telre tárgyában.

Prágában még most is ugyanelek ese-hül állanak a dolgok. A „M. S.”-ből értesülünk, hogy a lapunkban is közlött prágai tanúk által rendezett volschani, halottak estéjéni búcsújárás következtében szögön rendőrségi vizsgálat tartatott, melynek következtében egy tanuló kitűntasítá-tott a prágai rendőri kerületből. A jámbor esekék nagyon boszorkánkodnak és esztőlőknak azon, hogy meg másutt, pld. Magyarországon a belebeztette-ket visszabocsátották házójukba, náluk nem csak kegyelmzésre nem gondolnak, hanem még új rend-szabályoskodást visznek végbe. — Pedig azon épen nines mit esztőláni; mi is egy voltunk ezelőtt.

Drumdrum! Tessék csak ide figyelni, itt látunk önk olyan ügyilgi esztőlődogokat, mi-nőket csak XIX. századbeli lángész képes terem-

* A csillaggal jegyzetnek már lefizezték az alírt ösz-szeget.

teni. (Ugyan mi lehet az? — kérdi az olvasó.) Semmi egyéb biz az, mint egy miskolci színpad Latabár Endre színművezetőjétől, 1860-ban, őszén. Az olvasóval gyönyörűségére s minden vidéki igazgató épülésére ime közöljük szíri szóra az egészét: „Latabár Endre igazgatója alatt dráma- és népszínműtársaság állt: A dám és Éva a paradicsomban. Nagy néma képeztet stb. Első szakasz: A paradicsomot ábrázolja: a középben a jó és gonosz tudósának fájával, a két első emberrel s mindenféle állatok csoportjaival; az ürdög kigyó alakjában fölmászik a fára. — Második szakasz: A kigyó Évával inceselkedvén,

leszakít egy almát, Évának nyújtja, az megízleli s felet Adámnak adja. — Harmadik szakasz: A boszón Chereb lángpallosával kütli a vétkező Adámot és Évát a paradicsomból. (Görögülzfényvel világítva.) A paradicsomkert díszleteit, a jó és gonosz tudás fáját, rozsabokrát, a kertben lévő állatokat, u. m. Giraffa, oroszlán, tigris, lyena, hangyász-medve, jeges-medve, orang-utang, leopárd, gibbon, nagybók és kisebb kängurub (didelphid phagentea), párdue, krokodil, castor, legaan, struamadár, kakadu, brazilai borseöv, papagály, szarvorrúmadár, kakas és fácán, afrikai kacska, szarvorrúmadár (buceros rhinoceros) s szarvasok,

nőstén oroszán kölykeivel, őz, kecske, több fajta majmok, páva, pácélos állat, vadmacska, nyúl, ló, pulyka, kakas, teve s más.* Eddig van és nem tovább. Hanem csak nagyon szeretnék azt a miskolci színpadot látni, mekkora lehet az, hogy az egész állatvilág eltanyázzát rajta. Különben történet való pedigen mindez — mint már fűzőb mondánk — 1860-ik év mult hónapjában, és nem találkozik vala nagy Miskolc városában ember, ki nyílvánosan lerántaná az ilyenet nyegleiségeket, melyekhez képest a vásári majomkedvelő jelentése valóságos Garibaldi-iránylyal van szerkesztve.

TÁRCA.

Mit mond népünk?

Istenitisztetlet után volt, vasárnapon délelőtt, a tiszpartit nézelődők csoportjába vegyültem. Az őszi kellemetlen idő nem akadályozta az atyafiakat, hogy a szabad ég alatt esetleges gyűléseiket megtartsák, miként ez Szegeden néhány ponton szokás, hol a járókelők megállapodnak és tanakodnak ország világ dolgai fölött. Szőnyegre kerülnek a kül- és belügyek; igen természetesen, hogy az ily tanácskozások biztos és elnök nélkül folynak, s ha néha gyann ember találkozik a tömeg közé, a beszélőket köhögés lepi meg s rögtön az idő ellen panaszokodnak, mintha egyből beszélni s tudniának. A hivatal vendég szemmel dobátik s ha megvann az üldözést, eltávozt, a lég tisztul s az atyafiak újra hozzá fognak fűvett tárgyakhoz. Ha valani nézetkülönbség merül föl, az öregek és a könnyves emberek, meg az ugynevezett kipróbáltak szava dönt. Amint mondott, ily alkalommal vetődtem egy csoport közé, tanulmányozandó a népet belsőbb redőit. A tömeg jó tapintatú s megengedi, hogy becsületes areu ismeretlenek szenvedőleges részt vehessenek a tanácskozmányban. Én is helyet nyerek a beszélgetők között, megjelenésem perig sem zavartá őket. A szónok ősz férfiu volt; külsejéről faragó mesterembernek látszott, a Móravárosból, (mely külső palánkot képezi Szegeden). Ügylátszó valaki épen azon kérdést adta föl, vajjon mi fog történni a régi hivatalnoksereggel, ha a nép fog választani? Az öreg férfiu ilyen fejtette a dolgot:

— No már azt tudják kendtek, hogy aki becsületes ember egyszer, az mindig az szokott maradni; aki a becsülettel nem törődik, az már nem hivatalra való; mert még a becsületes emberek is nehézz hivatalát igazságosan betölteni, hát annak... no de azért sok becsületes embert ismerünk, ki hivatalt nem visel, nem is akar soha viselni; de van ám olyan is, ki akar is lenni hivatalt viselni; de hát tudják-e kendtek, hogy miért nem visel?

Erre aztán az öreg is mosolygott, meg a többiek is, meg én is... Ki ne érteve volna?

Az öreg azt beszélt váltá föl, egy ifjabb könnyves ember:

— Igaza íebet urambátyámnak, csak az már most a dolog bibéje, hogy az ember választani tudjon a sok becsületes ember között olyat, ki nem épen csak becsületes, de azon fölül okos jóakaró, ki nem azért vállt hivatalt, hogy abból tisztességgel megéljen, de azért, hogy ami életüket is könnyítse, ilyen ember kell nekünk — csak már az a kérdés, hogy az ilyen elfogja-e a hivatalt vállalni, s ha elvállalná, fog-e majd inyére lenni, hogy neki zsandárok meg policajok piszkáljanak orra alá; olyan emberek, kik nem értik, midőn a magyar jót akar mindenkinek, mert nem tudják, mi a jó-akarát.

— Egyet szólók, kettő lesz belőle — szólalt föl egy harmadik — már azt jól tudják kendtek, hogy mikor ilyen fűres idők vannak, minden jóaravó — de jóra és arra való ember — tartozik hivatalt vállalni, ha a nép akarja; mert ha az aravó nem vállal, majd vállal a nem aravóval, az a sok éhenkorász, ki csak aztán lesekszik, hogy miből éljen, és aztán csak kárára van a népnek.

— Ne aggódjanak kendek azon, hogy azok a híres becsületes emberek, kik a haziért annyit szenvedtek, már el nem vállalnák a bajt; van azoknak eszük, és aztán meg tudnak is ám azok az idő fogának parancsolni. No az igaz, hogy

sok van közöttük, ki tizenegy esztendő óta tőr és hallgat; de miként mi, csak azért tőr és hallgatott, mert jól tudta, hogy a roz idő sem állandó; meg van közöttük olyan is, ki tizenegy esztendő óta csak azon tőrte fejt, hogy és miként használhasson a népnek, ha majd eljön ideje. No már az ilyenek csakugyan megérdemlik a hivatalt, mert még a másik újra hivatalt vállalt, ők inkább cheztek a haziért és a népt. Tizenegy esztendő nem gyermekség, ez csak kipróbált az embereket, meg aztán meg is tanította. Magam is tudok olyan embert, ki tizenegy év előtt igen becsületes hivatalt, újra hivatalt viselt, és aztán bezárták s mikor kiszabadult, a legjobb, a legokosabb emberek egyike irnoksággal, holmi szégyensz foglalkozással kereste kenyérét. Tanácsot adott ingyen a szenvedőknek, és irt jóakarathól díjtalan is, pedig ráfért volna a pénz. Hát az hiszik kendtek, mikor az ünnepek voltak a tavaszon, meg a nyáron; igaz hogy mind készen voltunk azokra a szép ünnepekre: de mégis a fiatalság kezdte, hát azt hiszik kendtek, hogy az a fiatalság nem kért tanácsot?! Kért biz az mindig, s csak úgy tudta a mértéket megtartani, különben fördult volna a világ. Mikor aztán belejött az ifjuság az ünnepekbe, akkor minden ifju rendező volt és nem történt rendetlenség. Magunk sem akartunk rendetlenséget; de csak mégis rendet kellett ott tartani, ahol annyi ezer ember zajongott. Tudják kendtek, hogy hat-hét fiatal ember összeállt és szépen karonfogva megindultak valahová, egyszerre egész sor, százak, ezek támadtak követők. Az a hat-hét, ki megnyitja a menetet, szintén mástól tanulta a rendet, míg a tömeg fölött vett példát. Az egész esztendei mulatásoknál mindig rendet lehetett látni, mint az ünnepeknél. Egyszer megindult a tömeg és a rendező kezek hiányzottak, a tömeg olyan tévedést követett el, hogy szinte mindenki sajnálta, erre következett aztán a megyefőnök megintó levele. Akik a rendezőket rendezték, azok láthatlan emberek voltak; de az ő kezük ott volt mégis, ahol a rend tanuszkodott.

Nagy munka volt ez, mert a mig néhányan ezt kárhözatták és korholták, sőt rotáni iparkodának, addig a nép akaratát nyilatkozott az ilyen esetekben; s azok, kik ifjak voltak és mégis tartózkodtak az ilyen ünnepeken részt venni, s azok az idősök, kik ezt rotáni iparkodtak, azok a népakarat ellen mentek, az ilyenek vagy gyávák vagy roszkarakó voltak, az ilyenek csak nem számolhatnak a nép szeretetére. Könnyű ma már beszélni, noha még ezután jön a java munka; de ki egykor gyáva vagy roszkarakó volt, az most hasztalan törekszik a nép szeretetére; mert ha a más idők következnének, megint eszerben hagynák a népet, megint odaforodnának, hová eddig is forogtak; mert hát olyanok azok, mint a tányéricsa (napraforgó), mindig csak arra tartják a fejüket, a honnan meleget várnak.

— Igaz! igaz! — szólaltak föl a tömeges hallgatók. —

— Ismerjük mi embereinket — szóló a legelül szóló ősz — csak ha elvállalják, akkor majd jól fog menni minden.

— Elvállalják!.. el kell vállalniok!.. nem is olyan emberek, hogy el ne vállalnák — szóló egyik másik a tömegben.

Dél következett, a gyűlés elszólt, kiki a szomszéduramallat tartva haza ballagott.

Én meg azon gondolkodám, nem jól volna-e az írás embereivel tudatni az ilyen gyűléseket, hol az ember népjellemenét és népszellemet tanulhat ismerni.

Bakay.)

Basa Rózsai rózsái.

Történeti elbeszélés

Tordafol.

(Vége.)

„Péter, itt közel anyám sírja, oh ha ő meg nem hal, nem történt volna velem ez, amin már nem segíthetünk; de itt alantunk legmélyebb a tő, itt könnyű halált lenünk.”

E töprengés közben Gábor és fia kijöttek a temetőből s a koldusok szándokát sejtve, hozzájuk siettek.

Az apa fölismerte gyermekeit, az ő kedves leányát, azt a gyíngye, viruló liliomát, melyet vadkezek ilyen rútul összetörték; és annyi szenvedés után a leány meg egyszer boldognak érzé magát, midőn az őz apa keblén pihentethető csak zajgott fejekesjeit.

A kemény Marosközű szemébe, tán életében először könyek lopóztak: ziháló melle magasan emelkedett a ben dülő vihártól. Nem szolgált egy hangot sem; lövára ültet a fáradt koldusokat, ő és fia a lovakat vezette gyalogoltak Szegedre. Mind a négyen oly szegények valának.

Eközben Máte meghallván a szerencsétlen hírt, hogy a rokonok elveszték, utánuk jött és Szegeden föltálla őket.

Gábor nyugalmára vágyott, földbirtokot vásároltatott Máteval és csónás életmódját kezdének.

Rózsai még két évig tengette ezután hivatag életét, aztán elköltözött az örök béke önába.

A vén eszelős Basa meghallotta, hogy a városban bizonyos Basa Rózsai nevű lánykát temettek el; rögtön híratá a vén bábát, fölvilágosítást kérvén attól a dolog felől. A bába elmondta, hogy az a Basa Rózsai nem más volt, mint az elrabolt, elszöktetett Marosközű leány. Mhámed basát már ekkor nem emléklírt tartottak eszelőnek. Egy éjjel kísátsa kertjéből az ázsiai thubafa rózsáit, és viruló állapotban átlítették a lányka sírjára, ő maga is elment a sírt meglátogatni.

A nép csodálkozva szemlélt a büvösen termett, ismeretlen vérpiros virágokat, s mint varázserőtől nőttek, letépte a sírról; boszorkányságot látván a virágokban. A letépt virágok helyett egy regelen új rózsák nőttek; a nép csodálkozva bámulás és elnevezé „Basa Rózsai rózsái”-nak. A rózsákról egyszerre azon hír terjedt el, hogy gyógyító varázserővel bírnak, minek következtében a nép elhordá még gyökerét is. És még soká voltak a habona-tárgyak közé tartozók „Basa Rózsai rózsái”, míg végre egyszerűen csak „basarózsának” nevezték; mert a nép azt hitte, hogy az egykor örjögő, később kegyes szeg leány, szellem meködik a virágokban, s így egész napjainkig fun van tartva a népégben a basarózsák éne története, sok ábrándos hók dologgal összekötöttesben. Történelink is beszélné a rózsai büvös voltáról, történetéről és elnevezéséről. A népre nem feledek meg a vén Vák Péterrel sem, aki minden nemzetségek jelen volt temetésén, ő maradt utójjára s vele kihalt a szerencsétlen történeti család.

Hát a törökök nem bírték meg az a csalhatatlan igazság, melynek neve végezet, melynek keze hatalmas?

A törökök, mint minden zsarnok, megverte a büntető égi igazság keze, mely ledönté a nagy birodalmat. A híres zsarnok basák porait a szél hordja, s a legnagyobb török hősök emlékeit idegen népek tiporják.

Méhe det még sokáig gúnyolták a szegedi gyermekek, midőn már esze egészen elhagyá a vén gonosztevőt.

A vén tiszaváros és az a sík vidék hallgatag némaságból, kibontakoznak... Ebrédő nemzet ebrédő hazája, élj te sokáig!

V e g y e s .

— Garibaldi a többi közt e szép szavakat intézte az olaszokhoz: „A műveltség szabadságot szül, a műveltség eszközöket és hatalmat kölcsönöz a népnek, hogy függetlenséget kinyírja és megvédje. Az erőteljes és ép műveltségtől Olaszország szabadsága és nagysága függ.”

— Lord Russel azon sürgönyét, melyben a népek szabadságát védi, egy német lap következőleg jellemzi: „Lord Russel sürgönye — ugymond — dicőse emény a népjog történetében; az európai államélet újabb korszakának föl-szentelője, a szabadság evangéliuma az elnyomottak és sanyargók számára a föld népei között.

*) Szorgalmas munkatársunk ezúttal nyílt síssal lép a külföldre minden élt, mi a nép jogos és természet szerző kíváncsiságával ellenkezik.

A szegedi sátn udjongsagai.

† Garibaldit tábornokká nevezték ki. Mintha bizony volna ma nálánál tábornoknál ember a földön.

† A hivatalos „B. P. H.” arra inti a nagylelkű magyar nemzetet, hogy a cseh-német beamereteket ne bántalmazza. Nem is természetlenség a visszatérők, hanem azért egy kissé mégis bosszankodunk rájuk, mert ám ók nagyon sokszor és nagyon sokat bántottak minket s még most sem szívnék bántalmazni.

† A pápának 75,000 frankot hozott egy görög lobogó alatti hajó. Csak azután görög fejében a világi hatalom temetkezési költsége ne legyen.

† Az írjak a lapok, hogy Türr tábornok is Caprerába megy Garibaldióhoz. Furesa; — bizonyosan sakkoznak majd a hosszú, unalmas tiltakozások.

† Orosz-Lengyelország több helységében katonai erőnek kell közbelépni, miután a parasztok az adófizetést egyenesen — megtagadta. — Oh! oh! milyen rozszak az a lengyel.

† Finnország muszka kormányzója a finn nyelven megjelenő lapokat arra inti, hogy az olaszországi eseményeket ne úgy közzéjeli, mint valóban történtek, hanem oly módon, mely a rend, erkölcsiség és kötelességértelet megterjesztéséhez szükséges szöveget nyújt által olvasható. Ha csakugyan szót akarnak fogadni a finn szerkesztők ez olyan vízzelölt rendeletnek, legutóbbabb lesa a volt napolyi király hajlékát kinyitók.

† A bécsi állatkínzás elleni egyet tiltakozott a baromfiak zsákban szállítása ellen a vasutakon. Ajánljuk becses figyelmükbe imitt-amott botyázók és korbácsolások által megterített embertársait.

† Valahol grünlích Németországban egy 72 éves fűcskának nem akarta megengedni mármásakja, hogy megházasodjék. De sok kopaszfejt és szürkehajú fűcska van a világon, kik bizonyos gyűmász nélkül nem tudnak megélni.

† A krakói lengyel egyetemi tanulóknak nagyon szépen megkérték az illető minisztert, hogy tanulmányait lengyel nyelven halgathassák.

† Szeged, őszüti 21-én. Az utolsó bécsi hetivásról jól volt ugyan, az árak mindamellett változatlanul a múltbeliek maradtak. Helybeli üzletünk igen élénk, maig valamennyi szemeteműből alig kelt el 2000. mérő. Hetivásunkra nem jött látogatók, de nagyobb részt tengerivel van elárasztva.

Szent Andrási napi vásárunk előhete is megkezdődött, de a pesti nagykereskedőktől, kik gyártelemei kiszékeltek, még máig bízott megérkeztek, csak panasz hallható: bizonyosnak a vásároktól s a vart fűtéstől sem fűlnek be.

Üzleti terményárak: Tiszabúza legjobb 4 ft 40 kr. Közép 3 ft 60 kr. Készresem legjobb 3 ft 80 kr. Közép 3 ft 60 kr. Rozs legjobb 3 ft 20 kr. Közép 3 ft 10 kr. Árpa legjobb 1 ft 90 kr. Közép 1 ft 80 kr. Törökbuza 2 ft 20 kr. Tálvalyi legjobb 3 ft 60 kr. Közép 2 ft 50 kr.

Szegedi piac árak: Borsó 2 íte 32 kr. Lenese 30 kr. Pasznai 18 kr. Köles mérje 2 ft 40 kr. Burgonya 2 ft 20 kr. Marhabusz 16 kr. Július 14 kr. Sertésbuz 20 kr. Szalonna mázsája 34 ft. kr. Zsír íte 50 kr. Langliszt mázsája 13 ft 50 kr. Zsemlényest 9 ft 90 kr. Kenyéríte 30 kr. Kunkoríte 30 ft 90 kr. Árpáda 2 íte 32 kr. Kötéska íte 18 kr. Ríziska íte 32 kr. Paoal íte 80 kr. Repeolaj 42 kr. Lemungolaj 48 kr. Fagyn mázsája 20 ft 50 kr. Fagyngyertya íte 30 ft 40 kr. Mártott 36 kr. Szappan íte 26 kr. Körösa íte 13 ft 50 kr. Tölgyfa 12 ft 20 kr. Lágya 7 ft. kr. Közén íte 85 kr. Sóna u. ny. 2 ft 20 kr. Szalma m. 55 kr. Kender m. 22 ft. kr. Ugy font kenyér 8 kr.

Pest, őszüti 21-én. A pesti gabonacsarnok jegyzőkönyvi árjegyzéke: 0 bamsági buza (83-85) fontos 4 ft 90 kr. — 5 ft 10 kr.; tiszai (83-85) 4 ft 65 — 4 ft 85 kr.; tiszai új (80-85) 4 ft 40 kr. 4 ft 70 kr.

3373. sz. (207-2) Árverési hirdetés.

A szegedi es. kir. megyei Törvényész részéről Schweizer Ábrahám folyamodása folytán, a keres Fodor Márton nevére írt, bíróság lezárólag 120, 121, szak. 3702. sz. 1. 555 négyzetű föld, 119, 120, 121, szak. 3703. sz. 4. 1250, hold, összesen 400 futa becsült kasszálódó, föld, felépés 1680 ft 50 c., ennek 1857. szeptember 1-én 1600 ft 50 c. kasszát s egyéb járuléki kiegészítésében, jelen Törvényész iradójában leendő első ízben árverésre határozott **évi december 29-én**, ennek napján sikenitve este 6 óráig, a második árverés határideje **1861. évi január 30-án** délutáni 10 óráig, felépés részéről tett és bíróság megállapított föltételek és annak ki-jeleltése mellett, fizetők ki, hogy ezen határidőn becsorán alól a legutóbbi ígérvő le fognak ítélni.

Felhívattak tehát mindazok, kik a kérdéses ingatlanokra nyilvánkönyvekbe történt bejegyzésnél fogva magokat jelzálogjoggal nyerteknek, melyek szerint az az eladás napján bejelenteni annálkább el ne mulasszák, mivel ellenkező esetben a vételárnak hírvél nélkül leendő flosztást maguknak fogják tulajdonítani. Szeged, 1860. nov. 10-én. A es. kir. megyei Törvényész.

5514. sz. (211-1) Hirdetés.

Farbovsky Lipót, Baberczy József ügyvéd által képviselt felpörés részére, Schönfeld József és Julia hagyatéki tömege ellen a 81. sz. szak. 2988. sz. a. 508 négyzetű földterületnél 2081 ft 10 kura becsült, 81. sz. szak. 2689. sz. a. 221 négyzetű és 3828 ft 30 kura értékesítet telkeknek és azon helyezett épületeknek, 638 ft 96 k. követésként és perkielések erejével, jelen Törvényészki épületben kilencvenötödik árverése elrendeltetvén, határidővel **1860. évi november 28-ik napján** reggeli 10 óráig a Törvényészkéni megtekinthető föltételek alatt ítélték ki, mielő a venni szándékozók, ugy a jelzálogos és egyéb hítelezők szöveg értesítenek. Szeged, október 30-án 1860. A es. kir. megyei Törvényész.

(212-1) Elvesztett jegyzőkönyv.

Alulírt szeg-jegyzőkönyveket elvesztvén, melyben 3 egyfőtörös bankjegy s utazójegy volt, lapjai pedig külön-mennyi jegyzetekkel és számadásokkal vannak beírva. A pénz a megtalálónak odaadjánkedezza. de a könyvcsész szives visszaadására kéri, miután hasznát úgy sem veheti. Szabó János. (Alódszázalékn.)

† A chinai birodalomban egy tartományak alkotmányt adtak. Az országgyűlést a nap fiának (chinai császár) legmagasabb engedelmével meglátogatható 10 főmandarin, 15 középmandarin, 20 alsóbrendi mandarin, néhány tépárancsnok, s hogy a közrend is képviselve legyen, 25 szabadalmazott koldus is jeleníthetik meg a honatyák között. Ezeknek a követ uraknak aztán szabad lesz értekezniük fölöl, hány zsák rízszel akarnak többet adni s hány bambuszszállel többet kapni. Isten tarisza őket és áldja meg türellemmel.

Irodalom és művészet.
— Beale Vilmos, Reményi utazótársa, „Moreau de Salon, Polka graciense” című zene-művet szerzett, mely Reményi Katalinnal van ajánlva. Kapható Treichlinger műkereskedésben 1 frtért.

S z i n h á z.
† Őszüti 17-én „Viola” népszimű 5 fölönában. Valamint az előleges hirdetésből, ugy a színpalról is elmaradhatott volna „vagy az előző haramiak”-féle mellemek, mely művet közönség-nél ugy sem szül nagyobb hatást. Ami az előadást illeti, ennél sokkal sikerültebbeket is láttunk e színpadon. Molnár tan igen is művészi (Viola) volt. Széllősi Rózsa (Vilma) megnyerőleg kedves alak volt. Molnárné (Violáné) s Fehérváriné (Kéline) kiemelkedő működték. Együtt (Maeschahzi) igazán örödi ügyvéd volt. Nyúzt Vasvári Kovács, a lelkeszt Zöldi igen jól személyesítet. Fehérvári (Peti cigány) nem találta el egészen a furfangos vend Péti cigány föld-eleven szerepét; a közönségnek tetszett. Virágh (zsidókörösmáros), ismerjük az okot, miért nem akart több eredetiséggel játszani: a multkor Ippel-berget igen is híven adta, s emiatt bizonyos osztályoskodók sérelmet találtak benne és megrógták. Pedig a színpad nem épen arra való, hogy hibáinknak hizelegjen. A darab-Szép jutalomjátéka volt, s a szép számú közönség elég melegen s koszorukkal fogadta a jutalmazottat.

ÜZLETI HIRNÖK.

bácsai 0 (81-82) 4 ft 40 kr.—4 ft 50 kr., új (82-83) 4 ft 65 kr.—4 ft 80 kr.; fohérmegyei új (83-84) 4 ft 50 kr.—5 ft 10 kr.; fohérmegyei új (83-85) 5 ft 15 kr.—5 ft 40 kr.; készresem új (77-79) 2 ft 80 kr.—3 ft 10 kr.; rozs 0 (75-77) 2 ft 80 kr.—3 ft 10 kr.; új (77-78) 2 ft 55 kr.—65 kr.; új árpa (70-72) 1 ft 80 kr.—2 ft 10 kr.; új zab (40-48) 1 ft 30 kr.—1 ft 40 kr.; tengeri 0 2 ft 80 kr.—3 ft 20 kr.; új 2 ft 40 kr.—2 ft 60 kr.; köles 2 ft 70 kr.—2 ft 90 kr.; Buh. 4 ft 10 kr.—4 ft 20 kr.; Repe 6 ft 90 kr.—7 ft 10 kr. Mind bécsi mérőnkint és osztrák becsben. P. N.

Videki terményárak.

Alsóausztriai mérő	Tízba	buza	Készresem	Róz	Árpa	Zab	Török
oszt. pénzben	ft k.	ft k.	ft k.	ft k.	ft k.	ft k.	ft k.
Arad	5 4	—	2 94	1 58	1 73	1 54	—
Baja	4 1	—	2 86	2 60	1 60	1 22	40
Bácskerek (Nagy)	4 40	—	—	1 80	1 50	2 20	—
Gyula	4 40	3 88	—	1 78	1 68	2 10	—
Boyer	4 60	3 80	2 80	2 60	1 60	2 70	—
Mosony	4 20	3 60	—	2 20	2 20	1 80	—
Szécsen	5 25	—	2 99	2 36	1 90	3 30	—
Perjámos	4 1	—	—	1 50	1 30	2 10	—
Szabadkai	4 20	3 40	3 10	1 60	1 30	2 20	—
Temesvári	4 15	3 35	2 85	1 50	1 50	1 75	—
Ujvidéki	4 28	3 7	—	1 48	1 7	2 40	—
Ujfehse	4 50	—	—	1 68	1 50	2 20	—
Nagy-Sz. Miklós	4 25	3 50	1 80	—	1 50	2 40	—

HIRDETÉSEK.

3373. sz. (207-2) Árverési hirdetés.

A szegedi es. kir. megyei Törvényész részéről Schweizer Ábrahám folyamodása folytán, a keres Fodor Márton nevére írt, bíróság lezárólag 120, 121, szak. 3702. sz. 1. 555 négyzetű föld, 119, 120, 121, szak. 3703. sz. 4. 1250, hold, összesen 400 futa becsült kasszálódó, föld, felépés 1680 ft 50 c., ennek 1857. szeptember 1-én 1600 ft 50 c. kasszát s egyéb járuléki kiegészítésében, jelen Törvényész iradójában leendő első ízben árverésre határozott **évi december 29-én**, ennek napján sikenitve este 6 óráig, a második árverés határideje **1861. évi január 30-án** délutáni 10 óráig, felépés részéről tett és bíróság megállapított föltételek és annak ki-jeleltése mellett, fizetők ki, hogy ezen határidőn becsorán alól a legutóbbi ígérvő le fognak ítélni.

(212-1) Elvesztett jegyzőkönyv.

Alulírt szeg-jegyzőkönyveket elvesztvén, melyben 3 egyfőtörös bankjegy s utazójegy volt, lapjai pedig külön-mennyi jegyzetekkel és számadásokkal vannak beírva. A pénz a megtalálónak odaadjánkedezza. de a könyvcsész szives visszaadására kéri, miután hasznát úgy sem veheti. Szabó János. (Alódszázalékn.)

† Őszüti 18-án „Egy magyar király álma, vagy a siklósi leányok”. Az előadásról hallgatva, a darabról kell szólnunk röviden. E 4 fölönában színjátékot Komlósy írta, oly merész keltői szabadsággal, hogy az ember elvesztí komolyságát s majd kacagni, majd bosszankodni kénytelen a legzarnakabb fejedelem egyike fölött, midőn ezt meg nyagyleknek s a néptől szeretetnek is festi az őr. A nagy színpal, a nagy közönség, a nagy izdóimény mind nagyszerű dolgokról beszéltek, maga a darab pedig igen törpe volt. a kardalok rozszak, zenéjük idegesen meuet és hosszadalmas. Legtöbbit ért ama néma képlet, hol a szerb, horvát és magyar testvérülnek a magyar szent koronát alát, az a közönség is leginkább megtap-sal, valamint ismételtet a „Vid”-ből vett karéneket is.

† Őszüti 19-én „Maresa az erdő leánya”, énekes színjáték 3 fölönában. A multkori szereposztás, hasonló eredmény, még a kis közönség sem volt udjongság. A dalok jók valának, az egész férfiak által énekel borsal sikerült.

† Őszüti 20-án „Sárka, vagy: a falusi egy-szerűség”, vígjáték 4 fölönában. Igen sok való-színletlen helyzetek, sőt erőszakosan hajított eszmélanolatok vannak e darabban, mely az egésznek holmi természetellen szökölnöz. Az összes szereplők szorgalommal és jókedvvel játszottak. — Zöldi (Morgi), Széllősi Rózsa (Sárka) különösen kitűntek. Jól működték Vasvári Kovács (Tadé), Zöldiné (Zagvainé) szerepeiben. Együtt (Silmoes), Dósa (Harezy) szintén pontosan betölték kis szerepeiket. Beódy (Caesar) ugylátik nem igazi oldalán fogta föl szerepét; kevesebb ka-gassal más hatása lett volna e szerepek. Kül-lömben a darab hiányos voltát nem lehet mindig helyre hozni.

Levelkosár.

— Többen nek helyben. — A küldeményt vetünk s az illetővel közöltük. Köszöni s adandó alkalommal hasznát veszi a jó tanácsnak.

— B. J.-nek. — Köszönjük a megtisztelő verseket, de a saját lapunkban önmagunkat csak meg nem énekelhet hejűk.

Bécsi pénzfárfolyam őszüti 21-én.

5%, ausztr. értékb.	62	Északi vasut	191 50
5%, nemzeti kölcsön	76 90	Altanavasut	272 50
5%, metalliques	66 10	Nyug. vasut	181 50
4%, 1/2, metalliques	58 50	Pardubitz	111 50
5%, magy. földt. köt.	69	Tiszai	147
1839-1	126 50	Déli	140
1854-1	124	Dunagőzhajózás	384
Combi	88 50	Lloydrézvényszek	140
Hitelesrejegyz	163 75	Pesti lánchíd	350
4%, dunagőzh. sorj.	92	Amsterdam 860 holl. f.	114
Budai	40 firtos	Augsburg 100 f. d. é.	114 25
Hg Eszterh. 40	37 75	Frankfurt 100 f. d. é.	114 25
Hg Salau 40	31	Hamburg 100 m. b.	100 50
Hg Pálffy 40	35 75	London 10 f. st.	133
Hg Clary 40	36	Páris 100 frank	53
Gr-St Genois 40	36	Cs. koronás	18 30
Hg Windisch 30	28 25	Os. army	6 41
Gr. Waldstein 20 firtos	29 25	Napoleon	10 54
Hg Keglevich 10	14	Souverain d'or	18 70
Nemzeti-bankrézv.	757	Fridrichs' d'or	—
Hiteletizet. 200 f. o. é.	108 30	Angol sovereigns	13 60
Al.-ausztr. esek-bank.	555	Orosz császári	11 14
		Eziszt	135 25

V i z a l l a s.

TISZA SZEGEDNEL Őszüti 21-én 6° 9' 0"

Felölös szerkesztő: Kempen Győző.

3373. sz. (207-2) Árverési hirdetés.

A szegedi es. kir. megyei Törvényész részéről Schweizer Ábrahám folyamodása folytán, a keres Fodor Márton nevére írt, bíróság lezárólag 120, 121, szak. 3702. sz. 1. 555 négyzetű föld, 119, 120, 121, szak. 3703. sz. 4. 1250, hold, összesen 400 futa becsült kasszálódó, föld, felépés 1680 ft 50 c., ennek 1857. szeptember 1-én 1600 ft 50 c. kasszát s egyéb járuléki kiegészítésében, jelen Törvényész iradójában leendő első ízben árverésre határozott **évi december 29-én**, ennek napján sikenitve este 6 óráig, a második árverés határideje **1861. évi január 30-án** délutáni 10 óráig, felépés részéről tett és bíróság megállapított föltételek és annak ki-jeleltése mellett, fizetők ki, hogy ezen határidőn becsorán alól a legutóbbi ígérvő le fognak ítélni.

(212-1) Elvesztett jegyzőkönyv.

Alulírt szeg-jegyzőkönyveket elvesztvén, melyben 3 egyfőtörös bankjegy s utazójegy volt, lapjai pedig külön-mennyi jegyzetekkel és számadásokkal vannak beírva. A pénz a megtalálónak odaadjánkedezza. de a könyvcsész szives visszaadására kéri, miután hasznát úgy sem veheti. Szabó János. (Alódszázalékn.)

Eichinger Károly
szelölőrosta-készítő,

szíszetlelt jelenti, hogy lakását Hód-M.-Vásárhelyről Szegedre áttette, s ajánlja a t. e. gazda- és kereskedő-közönségnek eléggé ismert **szelölő-rosta**it 60 firtól 170 firtig, s elvállal mindenféle gazdasági eszközök és gépek kijavítását, s azoknak szilárd és pontos elkészítéséért kezkesedik.

Lakása: Rókuszváros. marstér 2235. szám alatt.

Tanítvány kerestetik.

Alulírt könyvkötő-üzletéhez egy tanítványt ohajt fölfo-gadni. — A föltételek iránt vele bármikor értekezhetni boltjában.
Bába Imre.
Könyváros és könyvkötő Szegeden.